

Jaarverslag 2018

Stichting Pensioenfonds Autoriteit Financiële Markten in liquidatie

PENSIOENFONDS AFM in liquidatie

Voorwoord

Voor u ligt het jaarverslag van Stichting Pensioenfonds Autoriteit Financiële Markten in liquidatie (verder te noemen: Pensioenfonds AFM i.l. of het pensioenfonds) over het boekjaar eindigend op 31 december 2018. In dit jaarverslag leggen de vereffenaars verantwoording af over de uitgevoerde activiteiten in het verslagjaar.

Het jaar 2018 stond in het teken van de overgang per 1 januari 2018 naar de nieuwe pensioenuitvoerders Stichting De Nationale Algemeen Pensioenfonds en Nationale-Nederlanden Premium Pension Institution B.V. en van de liquidatie van het pensioenfonds.

Waar in dit jaarverslag wordt gesproken over bestuur dient college van vereffenaars te worden gelezen.

Amsterdam, 13 mei 2019

De vereffenaars van Stichting Pensioenfonds Autoriteit Financiële Markten in liquidatie

Sander Baars
voorzitter

Jerry Wouterson
secretaris

Florens Voogd

Barbara Majoor

Jaap Koelewijn

Inhoudsopgave

Samenvatting	4
Kerncijfers	5
Algemeen	7
Doelstelling	7
Kerngegevens	7
Inhoud en kenmerken van de pensioenregeling	7
Organisatie	7
Bestuursverslag	11
Algemeen bestuurlijke zaken	11
Bestuurlijke activiteiten, beleidskeuzes en besluiten	12
Contacten met toezichthouders	18
Kosten en kostentransparantie	19
Vooruitblik naar 2019	19
Verslag verantwoordingsorgaan	20
Jaarrekening 2018	23
Balans per 31 december	24
Rekening van baten en lasten	25
Kasstroomoverzicht	26
Toelichting algemeen	27
Toelichting op de balans	33
Risicobeheer	47
Toelichting op de rekening van baten en lasten	48
Overige informatie	55
Bestemming van het resultaat	56
Gebeurtenissen na balansdatum	56
Overige gegevens	57
Controleverklaring van de onafhankelijke accountant	58
Bijlage	62
Colofon	64

Samenvatting

De werkgever heeft de uitvoeringsovereenkomst per 1 januari 2018 opgezegd. Het pensioenfonds voert sindsdien geen pensioenregeling meer uit.

Op 1 januari 2018 hebben collectieve waardeoverdrachten plaatsgevonden naar De Nationale APF en Nationale-Nederlanden Premium Pension Institution B.V.. Alle pensioenaanspraken en -rechten zijn overgedragen evenals alle bezittingen. De economische eigendom van de beleggingen zijn op 1 januari 2018 overgedragen, de juridische eigendom is enkele weken later overgedragen. De operationele kosten in 2018 zijn vergoed door de werkgever.

Doordat het pensioenfonds geen verplichtingen en bezittingen meer heeft, worden geen dekkingsgraden en vereiste vermogens berekend. Ook de pensioenbeheerkosten per deelnemer en de kosten in relatie tot het gemiddeld belegd vermogen zijn niet meer opgenomen.

De activiteiten in 2018 zijn beperkt tot het uitvoeren en afronden van de collectieve waardeoverdrachten en het liquideren van het pensioenfonds. De daadwerkelijke liquidatie van het pensioenfonds zal naar verwachting in 2019 plaatsvinden.

PENSIOENFONDS AFM in liquidatie

Kerncijfers

(bedragen in duizenden euro's)

	2018	2017
Deelnemers		
Aantal actieve deelnemers	0	646 ¹
Aantal gewezen deelnemers	0	536
Aantal pensioengerechtigden	0	54 ²
Totaal	0	1.236
Pensioenactiviteiten		
Feitelijke premie	n.v.t.	12.498
Kostendekkende premie	n.v.t.	13.734
Gedempte kostendekkende premie (gebaseerd op premiebodem)	n.v.t.	12.759
Pensioenuitkeringen	n.v.t.	1.154
Pensioenuitvoeringskosten	n.v.t.	755
Vermogen		
Stichtingskapitaal en reserves	0	1.867
Technische voorziening voor risico pensioenfonds	0	192.329
Dekkingsgraad		
Beleidsdekkingsgraad	n.v.t.	100,5%
Nominale dekkingsgraad	n.v.t.	100,7%
Economische dekkingsgraad	n.v.t.	95,4%
Minimum vereiste dekkingsgraad	n.v.t.	104,4%
Vereiste dekkingsgraad (o.b.v. feitelijke beleggingsmix)	n.v.t.	120,8%
Vereiste dekkingsgraad (o.b.v. strategische beleggingsmix)	n.v.t.	118,7%
Indexering		
Pensioenrechten actieve deelnemers	n.v.t.	0,00%
Pensioenrechten actieve deelnemers (overgangsmaatregel)	n.v.t.	1,43%
Ingegane pensioenen en premievrije pensioenrechten	n.v.t.	0,00%

¹ Het aantal van 646 is inclusief zes arbeidsongeschikte deelnemers.

² Het aantal van 54 betreft ingegaan ouderdomspensioenen (39), ingegaan partnerpensioenen (10) en ingegaan wezenpensioenen (5).

PENSIOENFONDS AFM in liquidatie

Beleggingen

Vastrentende waarden	0	114.267
Aandelen	0	56.754
Vastgoed	0	10.160
Derivaten, per saldo	0	-6.048
Overig, per saldo	0	18.803
Totaal	0	193.936

Rendementen

Rendement matching portefeuille (obligaties en renteswaps)	n.v.t.	-3,4%
Absoluut rendement return portefeuille: ³	n.v.t.	7,4%
Rendement vastrentende waarden	n.v.t.	5,4%
Rendement aandelen	n.v.t.	10,3%
Rendement vastgoed	n.v.t.	-1,8%
Bijdrage rendement return portefeuille: ⁴	n.v.t.	3,8%
Rendement vastrentende waarden	n.v.t.	0,9%
Rendement aandelen	n.v.t.	3,0%
Rendement vastgoed	n.v.t.	-0,1%
Totaalrendement ⁵	n.v.t.	0,4%
Bijschrijving rendement op prepensioenkapitaal	n.v.t.	0,0%

Kostenratio's

Pensioenuitvoeringskosten per deelnemer (bedrag in euro's)	n.v.t.	684
Kosten vermogensbeheer/gemiddeld belegd vermogen	n.v.t.	0,59%
Transactiekosten/gemiddeld belegd vermogen	n.v.t.	0,05%

Overige ratio's/kengetallen

Ontvangen klachten	0	0
Afgehandelde klachten	0	1

³ Het betreft hier de rendementen zonder rekening te houden met de weging van de desbetreffende beleggingen binnen de totale beleggingsportefeuille.

⁴ Het betreft hier de bijdrage van de desbetreffende beleggingen aan het totaalrendement van de totale beleggingsportefeuille.

⁵ Het betreft hier het bruto totaalrendement van de totale beleggingsportefeuille.

PENSIOENFONDS AFM in liquidatie

Algemeen

Doelstelling

Pensioenfonds AFM i.l. heeft ingevolge artikel 3 lid 1 van de statuten ten doel het uitvoeren van pensioenovereenkomsten tussen deelnemers en de werkgever en het beheren van pensioenaanspraken en pensioenrechten van gewezen deelnemers en pensioengerechtigden op basis van een uitvoeringsovereenkomst.

De werkgever heeft de uitvoeringsovereenkomst per 1 januari 2018 opgezegd en diensgevolge heeft het bestuur besloten het pensioenfonds te liquideren en de verplichtingen over te dragen aan een nieuwe pensioenuitvoerder.

Kerngegevens

Per 1 januari 2018 zijn alle pensioenaanspraken en -rechten overgedragen aan De Nationale APF en Nationale-Nederlanden Premium Pension Institution B.V. Het pensioenfonds heeft sinds die datum geen verplichtingen en bezittingen meer en heeft ook geen actieve en gewezen deelnemers en pensioengerechtigden meer (ter vergelijking: op 31 december 2017 waren er 646 actieve deelnemers, 536 gewezen deelnemers en 54 pensioengerechtigden).

Door de overdracht van alle verplichtingen en bezittingen zijn geen dekkingsgraden, vereiste vermogens en rendementen berekend.

Inhoud en kenmerken van de pensioenregeling

Het pensioenfonds voerde tot 31 december 2017 de pensioenregeling uit voor het personeel van de werkgever. Het fonds voerde twee pensioenreglementen uit: het Pensioenreglement 2016 en de Regeling prepensioenkapitaal. De werkgever heeft de uitvoeringsovereenkomst per 1 januari 2018 beëindigd. Vanaf 1 januari 2018 wordt de pensioenregeling voor het personeel van de werkgever uitgevoerd door De Nationale APF. De tot die datum opgebouwde pensioenaanspraken en -rechten zijn op 1 januari 2018 overgedragen aan De Nationale APF. De aanwezige prepensioenkapitalen zijn per 1 januari 2018 overgedragen aan Nationale-Nederlanden Premium Pension Institution B.V.

Organisatie

Het pensioenfonds heeft de juridische vorm van een stichting en wordt bestuurd en beheerd door een college van vereffenaars. Het college bepaalt als hoogste orgaan binnen het pensioenfonds het beleid, vertegenwoordigt het pensioenfonds en is bevoegd tot alle daden van beheer en beschikking. Het college van vereffenaars draagt zorg voor de liquidatie van het pensioenfonds.

PENSIOENFONDS AFM in liquidatie

College van vereffenaars

Het college van vereffenaars van het pensioenfonds is vormgegeven volgens het zogeheten paritaire bestuursmodel en bestaat ultimo verslagjaar uit twee leden op voordracht van de werkgever, twee leden op voordracht van de werknemers en één lid op voordracht van de pensioengerechtigden. Het college bestond ultimo verslagjaar uit één vrouw en vier mannen. Van de vereffenaars is ultimo verslagjaar één mannelijk bestuurslid jonger dan 40 jaar.

Het college van het pensioenfonds wordt ondersteund door een manager.

Wijzigingen in de samenstelling van het college zijn opgenomen in het onderdeel Bestuursverslag van dit jaarverslag.

Bestuurscommissies en werkgroepen

Het pensioenfonds had in 2018 geen bestuurscommissies of werkgroepen. Het college kan ad hoc werkgroepen instellen als een onderwerp nader uitgewerkt moet worden, waarbij deskundigheid uit verschillende disciplines benodigd is.

Verantwoordingsorgaan

Het college van vereffenaars legt verantwoording af aan een verantwoordingsorgaan. Dit orgaan bestaat uit zes leden die de deelnemers, de pensioengerechtigden en de gewezen deelnemers en de werkgever vertegenwoordigen. Iedere geleding heeft twee zetels.

Ingevolge de Wet versterking bestuur pensioenfonds zijn de deelnemers en pensioengerechtigden en gewezen deelnemers sinds de oprichting van het verantwoordingsorgaan vertegenwoordigd op basis van de onderlinge getalsverhoudingen. De werkgever heeft twee zetels.

Het verantwoordingsorgaan beoordeelt jaarlijks het gevoerde beleid, de uitvoering daarvan en de voor de toekomst gemaakte beleidskeuzen. Het verantwoordingsorgaan heeft verder adviesrechten over onder andere zijn eigen opzet, de inrichting van het interne toezicht, het communicatiebeleid, de klachten- en geschillenregelingen, eventuele bezoldigingsregelingen voor het bestuur, het voornemen tot liquidatie, fusie of splitsing van het pensioenfonds en het voornemen tot sluiten, wijzigen en beëindigen van een uitvoeringsovereenkomst.

Intern toezicht

Het wettelijk voorgeschreven interne toezicht wordt uitgevoerd door een visitatiecommissie, die uit onafhankelijke deskundigen bestaat. De visitatiecommissie beoordeelt het functioneren van het bestuur van het pensioenfonds. Daarbij richt de commissie zich op de bestuursprocessen en -procedures, de aansturing van het pensioenfonds en de wijze waarop het pensioenfonds de langetermijnrisico's beheerst.

Accountant en actuaris

Het pensioenfonds heeft Baker Tilly aangesteld als externe accountant voor de jaarlijkse controle van de jaarrekening en de verslagstaten. Daarnaast was Milliman Pensioenen aangesteld als certificerend actuaris voor het waarmaken van de actuariële staten, het opstellen van het

PENSIOENFONDS AFM in liquidatie

certificeringsrapport en de actuariële verklaring en het afgeven van een beoordeling over de vermogenspositie van het pensioenfonds.

De opdrachtverlening geschiedt per kalenderjaar. De externe accountant en de certificerend actuaaris rapporteren hun bevindingen schriftelijk aan het bestuur. Het bestuur vergadert ten minste eenmaal per jaar in aanwezigheid van de externe accountant en de certificerend actuaaris ten behoeve van de vaststelling van het jaarverslag. Als gevolg van de collectieve waardeoverdrachten zijn de werkzaamheden van de adviserend actuaaris medio 2018 beëindigd.

Mercer was tot medio 2018 de adviserend actuaaris van het pensioenfonds. Tot de reguliere werkzaamheden van de adviserend actuaaris behoren onder andere de ondersteuning in het jaarwerkproces, het opstellen van het actuariële rapport, ondersteuning bij het opstellen en de evaluatie van het herstelplan, advisering over de grondslagen ten behoeve van bepaling van de jaarlijkse afkoop- en flexibiliseringsfactoren, periodieke advisering met betrekking tot ALM en continuïteitsanalyses en het onderhouden van contacten met de certificerend actuaaris en de externe accountant. Als gevolg van de collectieve waardeoverdrachten zijn de werkzaamheden van de adviserend actuaaris medio 2018 beëindigd.

Custodian

Kas Bank was tot februari 2018 de custodian van het pensioenfonds ten behoeve van de bewaarneming van effecten van het pensioenfonds en als onafhankelijke administrateur voor de beleggingen van het pensioenfonds. Deze dienstverlening is na overdracht van de beleggingsportefeuille beëindigd.

Fiduciair vermogensbeheerder

BlackRock was in opdracht van het bestuur tot februari 2018 de vermogensbeheerder. Met BlackRock is een overeenkomst inzake fiduciair vermogensbeheer gesloten. In deze overeenkomst is de reikwijdte van de advisering en dienstverlening van BlackRock aan het pensioenfonds beschreven en daarnaast zijn onder meer de contractduur en de met financiële en uitvoeringstechnische waarborgen omgeven beëindiging geregeld. Tevens zijn bepalingen opgenomen over de beleggingsvrijheid en andere diensten, volmachten en het gebruik van gevolmachtigde personen, handel, wederpartijen, honoraria en kosten, aansprakelijkheid en wederzijdse verplichtingen en garanties. BlackRock werkt op basis van het beleggingsplan dat door het bestuur van het pensioenfonds is vastgesteld. De dienstverlening door BlackRock is na overdracht van de beleggingsportefeuille beëindigd.

Uitvoeringsorganisatie

De uitvoering van de pensioen- en de financiële administratie was uitbesteed aan Blue Sky Group. Blue Sky Group is nog steeds betrokken bij het opstellen van rapportages ten behoeve van DNB en bij het betaalproces. De overige werkzaamheden zijn per medio 2018 beëindigd.

Compliance officer

De compliance officer, die door de vereffenaars wordt benoemd, vervult een onafhankelijke rol binnen het pensioenfonds en ziet er op toe dat de gedragscode wordt nageleefd. De compliance officer documenteert zijn werkmethoden en werkzaamheden en administreert en archiveert alle

PENSIOENFONDS AFM in liquidatie

informatie die door verbonden personen en derden is verstrekt en adviseert en informeert, gevraagd en ongevraagd, verbonden personen over de uitleg en toepassing van de gedragscode. De meeste vereffenaars van het pensioenfonds zijn ook onderworpen aan de complianceregeling van de werkgever, die op een aantal punten verder gaat dan de gedragscode voor het pensioenfonds. Om die reden streeft het college van vereffenaars naar synergie tussen de gedragscode en de complianceregeling van de werkgever.

De compliance officer ziet toe op de naleving van pensioenwet- en regelgeving en doet ten minste eenmaal per jaar verslag van zijn bevindingen aan het bestuur. De compliance werkzaamheden zijn uitbesteed aan het Nederlands Compliance Instituut.

Bestuursverslag

Het college van vereffenaars legt in het bestuursverslag verantwoording af over het in het verslagjaar gevoerde beleid en de bereikte resultaten.

Algemeen bestuurlijke zaken

Bijeenkomsten college en rooster van aftreden

Het college van vereffenaars is in het verslagjaar vijfmaal in een formele vergadering bijeen gekomen. Daarnaast heeft het college tweemaal met het verantwoordingsorgaan vergaderd. Naast deze vergaderingen hebben de vereffenaars in het verslagjaar regelmatig in extra vergaderingen of in telefonisch overleg over specifieke onderwerpen gesproken met aanbestedings- en contractpartijen, het verantwoordingsorgaan, de werkgever, de ondernemingsraad van de werkgever of de nieuwe pensioenuitvoerders. Tot slot zijn de vereffenaars tot medio 2018 gemiddeld driemaal per maand in werkoverleg bijeen gekomen. Vanaf medio 2018 zijn zij eenmaal per kwartaal in werkoverleg bijeen gekomen.

Het voormalige bestuur van het pensioenfonds heeft omwille van de continuïteit een rooster van aftreden vastgesteld. Het rooster van aftreden voorzag in het volmaken van de eerste zittingstermijn door alle bestuursleden en het direct herbenoemen van alle bestuursleden. Gedurende de tweede zittingstermijn treedt elk jaar, beginnend per 15 augustus 2018, een bestuurslid af. Dit rooster van aftreden is door het college van vereffenaars overgenomen.

Wijzigingen college van vereffenaars

Op 15 augustus 2018 liep de tweede zittingstermijn van de vereffenaar namens de werkgever, mevrouw Majoor, af. In afstemming met de werkgever heeft het college van vereffenaars mevrouw Majoor benoemd voor een derde termijn. Gegeven de liquidatie van het pensioenfonds achtte het college het niet wenselijk om een nieuwe vereffenaar te benoemen.

Geschiktheid(sbevordering) vereffenaars

Iedere vereffenaar dient geschikt te zijn voor de uitoefening van de functie. Iedere vereffenaar dient te voldoen aan een aantal basiseisen en algemene deskundigheidseisen. Daarnaast zijn er competenties waarover iedere vereffenaar in voldoende mate moet beschikken.

De vereffenaars hebben in het verslagjaar diverse pensioenseminars en lezingen bijgewoond. Daarnaast zijn de vereffenaars gedurende het jaar via publicaties van onder meer de adviseurs van het pensioenfonds en de toezichthouders op de hoogte gehouden van nieuwe en gewijzigde wet- en regelgeving en de belangrijke ontwikkelingen in de pensioenwereld.

PENSIOENFONDS AFM in liquidatie

Bestuurlijke activiteiten, beleidskeuzes en besluiten

Belangrijke onderwerpen op de agenda van het college van vereffenaars in het verslagjaar waren:

- de harmonisatie van de pensioenrichtleeftijden;
- de collectieve waardeoverdracht naar De Nationale APF;
- de collectieve waardeoverdracht naar Nationale-Nederlanden Premium Pension Institution B.V.;
- het communiceren met (gewezen) deelnemers en pensioengerechtigden;
- de liquidatie van het pensioenfonds.

Hierna worden deze onderwerpen nader toegelicht. Vervolgens wordt ook ingegaan op onder andere:

- de naleving van de code pensioenfonds (governance);
- het uitbestedingsbeleid;
- de bij de werkgever in rekening gebrachte premie;
- de toeslagverlening;
- compliance en gedragscode;
- de visitatie van het pensioenfonds (intern toezicht);
- het verantwoordingsorgaan;
- geschillen en klachten.

Harmonisatie

De pensioenrichtleeftijd van de door het pensioenfonds uitgevoerde pensioenregeling is in de loop der tijd veranderd. Het pensioenfonds administreerde aanspraken met een leeftijd van 62 jaar, 65 jaar en 67 jaar. Naast deze levenslange pensioenaanspraken kende het pensioenfonds ook nog tijdelijke aanspraken van 60 tot 62 jaar en van 62 tot 65 jaar. Deze verschillende aanspraken en leeftijden maakte de administratie complex en kostbaar.

Op verzoek van de werkgever heeft het pensioenfonds voorafgaand aan de collectieve waardeoverdracht naar De Nationale APF alle aanwezige pensioenaanspraken geharmoniseerd naar een pensioenrichtleeftijd van 68 jaar. Deze harmonisatie heeft actuarieel neutraal plaatsgevonden en de noodzakelijke wijzigingen zijn doorgevoerd in het pensioenreglement 2016.

De (gewezen) deelnemers zijn in het 4^e kwartaal 2017 geïnformeerd over de harmonisatie.

Omtrent de omzetting van de tijdelijke pensioenaanspraken naar levenslange pensioenaanspraken heeft het verantwoordingsorgaan positief geadviseerd. DNB heeft met betrekking tot deze interne collectieve waardeoverdracht in december 2017 gemeld dat zij geen gebruik zal maken van haar bevoegdheid om een verbod tot waardeoverdracht op te leggen.

Mercer heeft de harmonisatie beoordeeld en akkoord bevonden.

PENSIOENFONDS AFM in liquidatie

Collectieve waardeoverdrachten

Overdracht aan Nationale-Nederlanden Premium Pension Institution B.V.

Op 1 januari 2018 zijn de prepensioenkapitalen, ter grootte van EUR 680 duizend, overgedragen aan Nationale-Nederlanden Premium Pension Institution B.V. Het bij de prepensioenkapitalen behorende geld is eind januari 2018 overgeboekt. De werkgever heeft de deelnemers een compensatie gegeven voor de periode dat de kapitalen niet waren belegd.

Overdracht aan De Nationale APF

Per 1 januari 2018 zijn de verplichtingen en het vermogen van het pensioenfonds overgedragen aan De Nationale APF. De overdrachtswaarde ter grootte van EUR 193.523 duizend is voldaan door overdracht van de beleggingsportefeuille en van liquide middelen.

De overdrachtswaarde is als volgt bepaald:

	bestemmingsreserve	algemene reserve	technische voorzieningen	overdrachtswaarde
jaarrekening 2017	600	1.267	192.329	
vrijval reserveringen 31/12/17		6		
	600	1.274	192.329	194.202
overdracht PPI			-680	-680
mutatie technische voorziening		-812	812	
overdracht APF	600	462	192.461	193.523

Voor een aantal kosten was ultimo 2017 een reservering opgenomen. De werkelijke kosten bleken EUR 6 duizend lager te zijn. Als gevolg van deze lagere kosten is het vermogen van het pensioenfonds aangepast.

Ten behoeve van de collectieve waardeoverdracht naar De Nationale APF is de technische voorziening berekend op basis van een gewijzigde inschatting van ervaringssterfte en partnerfrequenties waardoor deze aansluit bij de door De Nationale APF berekende technische voorziening. Als gevolg hiervan is een bedrag van EUR 812 duizend aan de technische voorziening toegevoegd. Dit bedrag komt ten laste van het vermogen.

Op 1 januari 2018 is het economische eigendom van de beleggingsportefeuille overgedragen aan de Nationale APF. De overgedragen portefeuille had een waarde van EUR 192.785 duizend. Ten behoeve van de overdracht van de prepensioenkapitalen was in eerste instantie EUR 1.150 duizend achtergehouden. Het verschil tussen het achtergehouden bedrag en de daadwerkelijke overdracht aan Nationale-Nederlanden Premium Pension Institution B.V., zijnde EUR 470 duizend, is meegenomen in de afrekening. Dit geldt eveneens voor een bij de transitie achtergebleven bedrag ter grootte van EUR 19 duizend.

Doordat de juridische overdracht van de beleggingsportefeuille later heeft plaatsgevonden heeft een verrekening van kosten en rendementen vanaf 1 januari 2018 plaatsgevonden. Voor zover van toepassing is dit meegenomen in de afrekening.

PENSIOENFONDS AFM in liquidatie

De transitie van de beleggingsportefeuille kan als volgt worden weergegeven:

Waarde beleggingsportefeuille 1 januari 2018	193.935
Achtergehouden tbv prepensioenkapitalen	<u>-1.150</u>
Economische overdracht 1 januari 2018	192.785
Overdracht in-kind	-10.160
Overdracht cash	-183.604
Waardeontwikkeling 2018	1.038
Transactiekosten	<u>-40</u>
Restant	19

De afrekening kan als volgt worden weergegeven:

Te veel achtergehouden tbv prepensioenkapitalen	470
Restant transitie beleggingen	19
Waardeontwikkeling 2018	8
Vermogensbeheerkosten 2018 tlv APF	-31
Saldo liq.middelen/vorderingen/schulden ultimo 2017	<u>267</u>
Betaald via bankoverboekingen	733

Door de overdracht van de beleggingsportefeuille en betalingen uit hoofde van de afrekening is de overdrachtswaarde betaald. De wijze waarop de overdrachtswaarde is afgerekend kan als volgt worden weergegeven:

Overdrachtswaarde	193.523
Overdracht beleggingen	-192.785
Afrekening restant belegging en waardeontwikkeling 2018	26
Vermogensbeheerkosten 2018 tlv APF	-31
Bankoverboeking maart 2018	-375
Bankoverboeking oktober 2018	-91
Bankoverboeking december 2018	<u>-267</u>
	0

De door het pensioenfonds gemaakte kosten voor de collectieve waardeoverdrachten, inclusief de transactiekosten van de overdracht van de beleggingsportefeuille, zijn additioneel door de werkgever vergoed.

PENSIOENFONDS AFM in liquidatie

Communicatiebeleid

Het pensioenfonds staat voor een open en rechtstreekse communicatie met alle belanghebbenden van het pensioenfonds, nadenken over de financiële planning van de oude dag door deelnemers en gewezen deelnemers, een actieve dialoog met de leden van het verantwoordingsorgaan, de ondernemingsraad van de werkgever en de werkgever, uitvoeringskosten die passen bij een klein ondernemingspensioenfonds, heldere antwoorden op vragen vanuit het publieke domein over het pensioenfonds en een terughoudende opstelling om deel te nemen aan een maatschappelijke discussie of openbaar debat over pensioen in het algemeen of pensioenregelgeving.

Gegeven de collectieve waardeoverdrachten per 1 januari 2018 en het in liquidatie zijn van het pensioenfonds, is het beleidsplan communicatie na 2017 niet meer geactualiseerd.

In februari 2018 zijn alle (gewezen) deelnemers en pensioengerechtigden schriftelijk geïnformeerd over de aan De Nationale APF overgedragen pensioenaanspraken en -rechten en aan Nationale-Nederlanden Premium Pension Institution B.V. overgedragen kapitalen.

Naar aanleiding van de uitgevoerde collectieve waardeoverdrachten heeft het pensioenfonds gedurende 2018 met enkele (gewezen) deelnemers gecommuniceerd. Het ging specifiek om door enkele (gewezen) deelnemers gemaakte bezwaren tegen de door het pensioenfonds besloten collectieve waardeoverdracht ter harmonisering van pensioenaanspraken en overdracht van het prepensioenkapitaal naar de nieuwe uitvoerder. Met een mondelinge en uitvoerige schriftelijke toelichting aan betrokkenen zijn de bezwaren van betrokkenen naar verwachting van het bestuur weggenomen.

Integraal risicomanagement

Een adequate beleidsvorming en goede beheersing van de bedrijfsprocessen door een pensioenfonds zijn noodzakelijk om de doelstellingen te kunnen realiseren en de verplichtingen na te kunnen komen. Integraal risicomanagement (IRM) is het proces waarmee door het pensioenfonds richting wordt gegeven aan de risicobeheersing. Naast de identificatie van risico's en de mate van beheersing ervan, is het een proces van beoordeling en bijsturing. Het betreft een iteratief proces dat door talloze beleidsonderdelen van het pensioenfonds 'heen loopt'.

Risicoanalyse

De risicoanalyse is binnen het pensioenfonds ingestoken aan de hand van een aantal financiële en niet-financiële risicocategorieën. Als financiële risicocategorieën zijn onderkend: matching- en renterisico, marktrisico, kredietrisico en verzekeringstechnisch risico. Niet-financiële risicocategorieën zijn: omgevingsrisico, operationeel risico, uitbestedingsrisico, IT-risico, integriteitsrisico en juridisch risico. Per risicocategorie zijn de bruto risico's geïnventariseerd en is een inschatting gemaakt van de impact van dat risico. Vervolgens zijn de getroffen beheersmaatregelen bepaald en geëvalueerd. Als resultante is het netto risico voor de desbetreffende risicocategorie vastgesteld.

Met ingang van het 2^e kwartaal 2017 is ook aandacht besteed aan de specifieke risico's die samenhangen met de collectieve waardeoverdrachten en de liquidatie van het pensioenfonds. In 2018 is de risicoanalyse gericht op de na de collectieve waardeoverdrachten nog aanwezige risico's.

PENSIOENFONDS AFM in liquidatie

De beheersingsmaatregelen bestaan uit risicospecifieke beheersing, organisatie en management, en solvabiliteits- en liquiditeitsbeheer. De bij de risicoanalyse van belang zijnde risk drivers zijn: ontwikkelingen in de externe omgeving, bedrijfsmodel en strategie, gedrag, cultuur en governance, en infrastructuur en IT.

Bij de risicoanalyse is de risicohouding van het bestuur steeds uitgangspunt. Het bestuur kenmerkt zijn risicohouding als risicobewust en behoorlijk risico-avers.

Pensioenreglementen en uitvoeringsbesluiten

Het pensioenfonds voerde van 1 januari 2014 tot 1 januari 2018 de pensioenregeling uit voor het personeel van de werkgever. Het bestuur heeft hiertoe in 2013 twee pensioenreglementen vastgesteld, het Pensioenreglement 2014, welke is herzien per 1 januari 2016 in het Pensioenreglement 2016, en de Regeling prepensioenkapitaal. Het Pensioenreglement 2016 is per 31 december 2017 aangepast vanwege de omzetting van de nog niet ingegane ouderdomspensioenen in levenslange ouderdomspensioenen vanaf 68 jaar. De werkgever heeft de uitvoeringsovereenkomst per 1 januari 2018 opgezegd. Per 1 januari 2018 zijn alle pensioenaanspraken en -rechten overgedragen naar De Nationale APF en Nationale-Nederlanden Premium Pension Institution B.V.

Governance

Gegeven het feit dat het pensioenfonds in liquidatie is, hebben de vereffenaars in het verslagjaar de naleving van de Code Pensioenfonds niet opnieuw beoordeeld. De vereffenaars hebben in het verslagjaar eerder gemaakte keuzes ten aanzien van de governance van het pensioenfonds (Wet versterking bestuur Pensioenfonds en Code Pensioenfonds) niet heroverwogen of herzien.

Uitbesteding

Het bestuur heeft in het verslagjaar in het kader van de reguliere uitvoeringsactiviteiten van het pensioenfonds, de beleids- en fondsdocumentatie en het voldoen aan wet- en regelgeving intensief contact onderhouden met de uitbestedingspartijen van het pensioenfonds. De contracten met de uitbestedingspartijen zijn beëindigd.

Premie

Als gevolg van de beëindiging van de uitvoeringsovereenkomst per 1 januari 2018 is de werkgever geen premie verschuldigd aan het pensioenfonds.

Toeslagverlening

Op 14 december 2017 heeft het bestuur, gegeven het beleggingsrendement tot en met november 2017, besloten om de prepensioenkapitalen voorafgaand aan de overdracht naar Nationale-Nederlanden Premium Pension Institution B.V. danwel omzetting in levenslang ouderdomspensioen niet te verhogen. In lijn met dat besluit heeft het bestuur op 25 januari 2018 de bijschrijving van het rendement op het prepensioenkapitaal per 1 januari 2018 vastgesteld op 0%.

PENSIOENFONDS AFM in liquidatie

Compliance en compliance functie

Onder compliance verstaat het bestuur dat het pensioenfonds werkt in overeenstemming met de toepasselijke interne en externe wet- en regelgeving. Het bestuur handelt daarbij niet alleen naar de 'letter van de wet', maar eveneens naar de 'geest van de wet'. Een evenwichtige afweging van de belangen van relevante stakeholders staat daarbij centraal. Bijzondere aandacht gaat uit naar de financiële toezichtwetgeving en integriteit.

In de Pensioenwet is bepaald dat een pensioenfonds zorg draagt voor een integere en beheerste bedrijfsvoering (artikel 143). In het Besluit financieel toetsingskader is dit nader uitgewerkt (artikelen 18 tot en met 20). Het bestuur hanteert hiertoe onder meer een gedragscode.

De gedragscode is van toepassing op alle personen die aan het pensioenfonds zijn verbonden en heeft onder meer betrekking op:

- vertrouwelijkheid;
- relatiegeschenken;
- nevenfuncties;
- melding van belangenconflicten;
- koersgevoelige informatie.

Het toezicht op de naleving van wettelijke regels en regels die voortvloeien uit de gedragscode is uitbesteed aan de externe compliance officer. Dit toezicht heeft mede ten doel reputatieschade te voorkomen en daarmee het integriteitsrisico voor het pensioenfonds zo veel mogelijk te beperken. De externe compliance officer rapporteert jaarlijks, of zoveel vaker als noodzakelijk is, aan het bestuur van pensioenfonds over de uitkomsten van verricht onderzoek.

De functie van compliance officer is extern belegd bij het Nederlands Compliance Instituut (NCI).

Het NCI heeft alle verbonden personen van het pensioenfonds conform de gedragscode begin 2019 gevraagd naar de naleving van de gedragscode over het jaar 2018. De uitvraag van de verbonden personen op de thema's zoals beschreven in de gedragscode heeft geen opmerkingen opgeleverd. De compliance officer heeft op basis daarvan geconcludeerd dat de gedragscode is nageleefd.

Een opgave van de relevante nevenfuncties is opgenomen in de bijlage bij dit jaarverslag.

Intern toezicht

Het interne toezicht van het pensioenfonds wordt uitgevoerd door een visitatiecommissie, die jaarlijks een visitatie bij het pensioenfonds uitvoert. Na de visitatie waarbij ook specifieke aandacht is besteed aan de collectieve waardeoverdrachten heeft geen visitatie meer plaatsgevonden.

Verantwoordingsorgaan

De statuten van het pensioenfonds bepalen dat het verantwoordingsorgaan, mede met het oog op de Wet versterking bestuur pensioenfonds, uit zes leden bestaat: twee zetels namens de

PENSIOENFONDS AFM in liquidatie

deelnemers, twee zetels namens de pensioengerechtigden en gewezen deelnemers en twee zetels namens de werkgever.

Het verantwoordingsorgaan bestond in 2018 uit twee vrouwen en vier mannen. Een lid van het verantwoordingsorgaan is jonger dan 40 jaar.

Naast overleg in eigen kring heeft het verantwoordingsorgaan in het verslagjaar twee bijeenkomsten met het bestuur van het pensioenfonds gehad, waarin met name is gesproken de collectieve waardeoverdrachten en de liquidatie van het pensioenfonds. Het bestuur heeft het verantwoordingsorgaan in het verslagjaar daarnaast in extra bijeenkomsten en buiten vergaderingen om meegenomen in de afwikkeling van de collectieve waardeoverdrachten en de voortgang van de liquidatie.

In januari 2018 is het verantwoordingsorgaan gehoord over de aanpassingen van het Pensioenreglement 2016.

Het verslag van het verantwoordingsorgaan over het in het boekjaar gevoerde beleid en de uitvoering ervan en de reactie van de vereffenaars zijn opgenomen op pagina 20 van dit jaarverslag.

Geschillen en klachten

In de geschillen- en klachtenregeling van het pensioenfonds zijn regels vastgelegd voor het indienen en het behandelen van geschillen of klachten. Van een geschil is sprake als de belanghebbende het niet eens is met de wijze waarop de statuten of het pensioenreglement worden toegepast. Van een klacht is sprake als de belanghebbende niet tevreden is met de dienstverlening van het pensioenfonds of als belanghebbende meent onjuist te zijn behandeld.

In 2018 zijn geen geschillen of klachten ontvangen. Verder zijn er geen geschillen of klachten uit 2017 of eerder meer onderhanden.

Contacten met toezichthouders

Toezicht is een essentieel onderdeel van een gezonde en betrouwbare financiële sector. Het bestuur hecht aan een open relatie met de toezichthouders. Stichting Autoriteit Financiële Markten is naast aangesloten werkgever een van de toezichthouders van het pensioenfonds. Om het autonome karakter van het pensioenfonds te benadrukken en om er voor te zorgen dat de beide rollen van AFM gescheiden blijven, is besloten dat alle communicatie met toezichthouder AFM via de manager van het pensioenfonds loopt. Verder zijn medewerkers van de werkgever, die in hun dagelijkse werk direct toezicht houden op pensioenuitvoerders, uitgesloten van kandidaatstelling voor zetels in het bestuur en het verantwoordingsorgaan van het pensioenfonds.

Het pensioenfonds heeft in 2018 in het kader van collectieve waardeoverdrachten en de liquidatie van het pensioenfonds contact onderhouden met toezichthouders AFM en DNB.

PENSIOENFONDS AFM in liquidatie

Kosten en kostentransparantie

De kosten die het pensioenfonds in 2018 heeft gemaakt bestaan met name uit operationele kosten inzake de collectieve waardeoverdrachten en de liquidatie van het pensioenfonds. Deze kosten, ter grootte van EUR 481 duizend, zijn door de werkgever vergoed.

De in 2018 nog gemaakte vermogensbeheerkosten ter grootte van EUR 31 duizend zijn verrekend met De Nationale APF omdat zij vanaf 1 januari 2018 het economische eigendom van de beleggingen hadden overgenomen.

De door het pensioenfonds gemaakte transactiekosten bij de overdracht van de beleggingen naar De Nationale APF bedragen EUR 40 duizend en worden door de werkgever vergoed.

Door de beperkte en afwijkende activiteiten in 2018 is het niet zinvol om de kosten van 2018 te vergelijken met de kosten van voorgaand jaar. Door de economische overdracht van de beleggingen per 1 januari 2018 en de daarop volgende juridische overdracht zijn de kosten van vermogensbeheer en transactiekosten niet bepaald als percentage van het gemiddeld belegd vermogen. Immers, er is per 1 januari 2018 geen door het pensioenfonds belegd vermogen meer. Na de collectieve waardeoverdrachten op 1 januari 2018 heeft het pensioenfonds ook geen (gewezen) deelnemers en pensioengerechtigden meer, waardoor het niet zinvol is de kosten per deelnemer weer te geven.

Vooruitblik naar 2019

Het jaar 2019 zal in het teken staan van de liquidatie van het pensioenfonds.

Verslag verantwoordingsorgaan

Algemeen

Het Verantwoordingsorgaan (VO) heeft tot taak een oordeel te geven over het handelen van het bestuur van het pensioenfonds AFM (het bestuur), over het door het bestuur uitgevoerde beleid en de beleidskeuzes voor de toekomst. Daarnaast kan het VO advies uitbrengen over een aantal in de wet genoemde onderwerpen zoals het beloningsbeleid, de gedragscode en het communicatiebeleid.

Het Pensioenfonds AFM is in liquidatie. Collectieve Waardeoverdrachten (CWO) hebben per 1 januari 2018 plaatsgevonden aan De Nationale APF en de Nationale Premium Pension Institution B.V. In het kader daarvan zijn alle pensioenaanspraken en - rechten alsmede alle bezittingen overgedragen aan de nieuwe pensioenuitvoerders. De voorgaande situatie heeft dan ook tot gevolg gehad dat de activiteiten van het VO in het verslagjaar beperkt van omvang zijn geweest.

Functioneren van het VO

Ook in 2018 is de samenwerking binnen het VO goed geweest. Datzelfde kan worden gezegd van het verloop van de contacten met het college van vereffenaars en de manager van het Pensioenfonds in de twee reguliere vergaderingen in 2018. Daarnaast is periodiek telefonisch contact geweest tussen de voorzitter van het VO en de manager pensioenfonds over de stand van zaken CWO. In die contacten is het VO ook regelmatig geïnformeerd over de stand van zaken met betrekking tot de bezwaren die enkele (gewezen) deelnemers hebben ingediend tegen de collectieve waardeoverdracht ter harmonisering van de pensioenaanspraken en de overdracht van het prepensioenkapitaal naar de nieuwe uitvoerder.

Het VO heeft in 2018 geen formele adviezen aan het college van vereffenaars uitgebracht. Het VO is wel gehoord over een aantal wijzigingen in het Pensioenreglement 2016. In zijn schriftelijke reactie heeft het VO een aantal vragen ter verheldering aan de vereffenaars voorgelegd. Die vragen zijn naar het oordeel van het VO genoegzaam beantwoord.

Het VO is het college van vereffenaars en de manager pensioenfonds erkentelijk voor de werkzaamheden die zij hebben verricht in het kader van de uitvoering van de CWO en de liquidatie van het pensioenfonds AFM. Het VO is van oordeel dat hij door het college van vereffenaars adequaat en zo volledig mogelijk hierover is geïnformeerd.

Reactie vereffenaars

Allereerst dankt het bestuur het verantwoordingsorgaan voor de in 2018 gegeven constructieve adviezen en feedback.

Het bestuur heeft kennis genomen van het verslag van het verantwoordingsorgaan over 2018. In reactie merkt het bestuur op dat het zich herkent in het door het verantwoordingsorgaan geschetste beeld.

PENSIOENFONDS AFM in liquidatie

Personalia stand per 31 december 2018

College van vereffenaars

Voorzitter

drs. S. Baars

Vereffenaars

Prof. dr. J. Koelewijn, mevrouw prof. dr. G.C.M. Majoor RA (plaatsvervangend secretaris),
mr. A.P.F. Voogd CPE (plaatsvervangend voorzitter), drs. J.M. Wouterson RA (secretaris)

Manager Pensioenfonds AFM i.l.

drs. W.A.C.M. Koch RA

Verantwoordingsorgaan

Leden namens de werknemers

mevrouw E.M. Ferf MSc, mevrouw mr. S.J.G. Janssen

Leden namens de werkgever

drs. J.P.J. Wensveen, drs. P.W. van Gerwen

Leden namens de pensioengerechtigden en gewezen deelnemers

mr. drs. P.A.W. Mulder (voorzitter), mr. drs. H.F.W. Bruggeman MBA

Accountant

Baker Tilly (Netherlands) N.V.

Certificerend actuaris

Milliman Pensioenen v.o.f.

PENSIOENFONDS AFM in liquidatie

Adviserend actuaris

Mercer (Nederland) B.V.

Compliance officer

Nederlands Compliance Instituut

Visitatiecommissie

Basis & Beleid Organisatieadviseurs B.V.

Uitvoeringsorganisatie

Blue Sky Group Pension Management B.V.

Jaarrekening 2018

PENSIOENFONDS AFM in liquidatie

Balans per 31 december

(na resultaatbestemming)

(bedragen in duizenden euro's)

	2018	2017
Activa		
Beleggingen voor risico pensioenfonds		
• Vastgoed (1)	0	10.160
• Aandelen (2)	0	56.754
• Vastrentende waarden (3)	0	114.267
• Geldmarktbeleggingen (4)	0	14.842
• Derivaten (5)	0	2.730
Totaal beleggingen voor risico pensioenfonds	0	198.753
Vorderingen en overlopende activa pensioenen (6)	36	176
Vorderingen en overlopende activa beleggingen (7)	0	3.961
Liquide middelen (8)	24	497
Totaal activa	60	203.387
Passiva		
Stichtingskapitaal en reserves (9)		
• Bestemmingsreserve	0	600
• Overige reserves	0	1.267
Totaal stichtingskapitaal en reserves	0	1.867
Technische voorziening voor risico pensioenfonds (10)	0	192.329
Derivaten (5)	0	8.778
Schulden en overlopende passiva pensioenen (11)	60	217
Schulden en overlopende passiva beleggingen (12)	0	196
Totaal passiva	60	203.387

De bij de posten vermelde nummers verwijzen naar de toelichting op pagina 32 tot en met 46.

PENSIOENFONDS AFM in liquidatie

Rekening van baten en lasten

(bedragen in duizenden euro's)

	2018	2017
Baten		
Premiebijdragen voor risico pensioenfonds (13)	-	12.498
Beleggingsresultaten voor risico pensioenfonds (14)	-	-251
Overige baten (15)	487	295
Totaal baten	487	12.542
Lasten		
Pensioenuitkeringen (16)	-	-1.154
Pensioenuitvoeringskosten (17)	-481	-755
Mutatie technische voorziening voor risico pensioenfonds		
• Pensioenopbouw (18)	-	-9.824
• Toeslagverlening (19)	-	-1.426
• Rentetoevoeging (20)	-	362
• Wijziging rekenrente (21)	-	2.898
• Onttrekking pensioenuitkeringen en pensioenuitvoeringskosten (22)	-	1.190
• Pensioenrechten individuele waardeoverdrachten, per saldo (23)	-	569
• Pensioenrechten uitgaande collectieve waardeoverdrachten (24)	193.141	-
• Overige mutaties technische voorziening (25)	-812	-764
• Totaal mutatie technische voorziening voor risico pensioenfonds	192.329	-6.995
Herverzekeringen (26)	-	-186
Individuele waardeoverdrachten, per saldo (27)	-	-626
Uitgaande collectieve waardeoverdrachten (28)	-194.202	-
Totaal lasten	-2.354	-9.716
Resultaat	-1.867	2.826

De bij de posten vermelde nummers verwijzen naar de toelichting op pagina 47 tot en met 53.

PENSIOENFONDS AFM in liquidatie

Kasstroomoverzicht

(bedragen in duizenden euro's)

	2018	2017
Kasstroom uit pensioenactiviteiten		
Ontvangen premies	-	12.143
Ontvangen individuele waardeoverdrachten	-	83
Betaalde pensioenuitkeringen	-	-1.148
Betaalde individuele waardeoverdrachten	-	-709
Betaalde premies herverzekering	-	-224
Ontvangen winstaandeel herverzekering	45	-
Betaalde pensioenuitvoeringskosten	-614	-743
Overige mutaties pensioenactiviteiten	-41	195
Ontvangen uhv doorberekende kosten	589	-
Betaalde collectieve waardeoverdrachten	-185.017	-
Totaal kasstroom uit pensioenactiviteiten	-185.038	9.597
Kasstroom uit beleggingsactiviteiten		
Verkopen beleggingen	191.375	30.332
Verkopen en afwikkeling derivaten	-6.594	24
Ontvangen directe beleggingsopbrengsten	-	2.591
Aankopen beleggingen	-	-35.671
(Terug)betaald cash collateral, per saldo	-	-5.628
Betaalde kosten van vermogensbeheer	-216	-1.248
Totaal kasstroom uit beleggingsactiviteiten	184.565	-9.600
Mutatie liquide middelen	-473	-3

PENSIOENFONDS AFM in liquidatie

Toelichting algemeen

Activiteiten

Het pensioenfonds is een ondernemingspensioenfonds, statutair gevestigd in Amsterdam en kantoorhoudend aan de Vijzelgracht 50 in Amsterdam en ingeschreven in het Handelsregister van de Kamer van Koophandel onder nummer 58568972. Ingevolge artikel 3 lid 1 van de statuten heeft het pensioenfonds ten doel het uitvoeren van pensioenovereenkomsten tussen deelnemers en werkgever en het beheren van pensioenrechten van gewezen deelnemers en pensioengerechtigden.

De uitvoering van de pensioenregeling van de werkgever is gestart per 1 januari 2014 en is beëindigd per 1 januari 2018. Alle bezittingen en verplichtingen zijn per 1 januari 2018 overgedragen aan de nieuwe pensioenuitvoerders, zijnde De Nationale APF en Nationale-Nederlanden Premium Pension Institution B.V.. Het pensioenfonds voert per die datum geen pensioenregeling meer uit.

Het pensioenfonds is in liquidatie.

Grondslagen voor de financiële verslaggeving

Algemeen

De jaarrekening is opgesteld in overeenstemming met de wettelijke bepalingen zoals deze zijn opgenomen in Titel 9, Boek 2 van het Burgerlijk Wetboek en in overeenstemming met de Richtlijnen voor de jaarverslaggeving, in het bijzonder Richtlijn 610 Pensioenfonds (RJ 610).

Het pensioenfonds is in liquidatie en hiertoe heeft in 2018 waardeoverdracht van alle bezittingen en pensioenverplichtingen plaatsgevonden. Het besluit tot liquidatie is genomen en zal in 2019 worden geëffectueerd. Gezien het feit dat de vereffenaars geen tekort verwachten is deze jaarrekening in overeenstemming met RJ-richtlijn 170 opgesteld op basis van de continuïteitsveronderstelling en heeft geen aanpassing naar liquidatiegrondslagen plaatsgevonden.

Zowel de functionele valuta als de in de jaarrekening gehanteerde rapporteringsvaluta is de euro. De bedragen in de jaarrekening luiden in duizenden euro's, tenzij anders vermeld.

Schattingen en veronderstellingen

Vooral de waardering van de technische voorziening en (in mindere mate) de waardering van de beleggingen zijn gebaseerd op schattingen en veronderstellingen. Ten behoeve van de oordeelsvorming en het maken van schattingen wordt gebruik gemaakt van externe deskundigen. De aard van oordelen en schattingen en de onderliggende veronderstellingen is, voor zover noodzakelijk geacht voor het vereiste inzicht in het vermogen, vermeld in de toelichting bij de jaarrekening. Herzieningen van schattingen worden verwerkt in de periode waarin de schatting wordt herzien. Een herziening van een schatting heeft dikwijls ook gevolgen voor waardering en resultaatbepaling in toekomstige perioden.

PENSIOENFONDS AFM in liquidatie

Verwerking

De belangrijkste activa en verplichtingen van het pensioenfonds zijn respectievelijk de beleggingen en de technische voorziening. De beleggingen bestaan volledig uit financiële activa en derivaten. Deze worden in de balans opgenomen respectievelijk van de balans verwijderd op transactiedatum (datum van koop of verkoop). Dit is het moment waarop de toekomstige economische voordelen en de risico's verbonden aan het financiële instrument worden overgedragen. Pensioenverplichtingen worden in de balans opgenomen op het moment van toekenning of overdracht van de pensioenrechten. Zij worden van de balans verwijderd op het moment van uitkering of overdracht van de pensioenrechten.

Grondslagen voor de waardering van activa en passiva

Presentatie beleggingen

De beleggingen bestaan voor een deel uit participaties in beleggingsfondsen. De participaties worden in de balans gerubriceerd naar de aard van de onderliggende beleggingen van de beleggingsfondsen.

Waardering beleggingen

Beleggingen worden op het moment van verkrijging gewaardeerd tegen de verkrijgingsprijs, zijnde de reële waarde, vermeerderd met de transactiekosten. Vervolgens worden de beleggingen gewaardeerd tegen reële waarde. De reële waarde is gebaseerd op actuele marktprijzen, tenzij anders vermeld.

Participaties in (niet-beursgenoteerde) beleggingsfondsen worden gewaardeerd tegen de berekende intrinsieke waarde op balansdatum of de meest recent beschikbare intrinsieke waarde. De intrinsieke waarde wordt vastgesteld op basis van de reële waarde van de onderliggende activa en verplichtingen.

Vastgoed

De reële waarde van onderliggende beursgenoteerde aandelen in vastgoedondernemingen van vastgoedfondsen is gebaseerd op de beurskoers per balansdatum.

Aandelen

De reële waarde van onderliggende aandelen van aandelenfondsen is gebaseerd op de beurskoers per balansdatum.

Vastrentende waarden

De reële waarde van beursgenoteerde vastrentende waarden is gebaseerd op de beurskoers per balansdatum, verhoogd met de lopende rente. De reële waarde van onderliggende beursgenoteerde vastrentende waarden van obligatiefondsen is eveneens gebaseerd op de beurskoers per balansdatum, verhoogd met de lopende rente. Indien de onderliggende vastrentende waarden niet-beursgenoteerd zijn of indien de koersvorming daarvan niet representatief is, wordt de reële waarde getaxeerd. De taxatie is gebaseerd op recente marktinformatie.

PENSIOENFONDS AFM in liquidatie

De reële waarde van andere directe vastrentende beleggingen wordt bepaald door te ontvangen rente en aflossingen contant te maken op basis van actuele marktrente, rekening houdend met het risicoprofiel en de looptijd van de belegging.

Geldmarktbeleggingen

De reële waarde van onderliggende beursgenoteerde beleggingen van geldmarktfondsen is gebaseerd op de beurskoers per balansdatum, verhoogd met de lopende rente. Indien de onderliggende beleggingen niet-beursgenoteerd zijn of indien de koersvorming daarvan niet representatief is, wordt de reële waarde getaxeerd. De reële waarde van niet-beursgenoteerde directe geldmarktbeleggingen wordt bepaald door te ontvangen rente en terugbetaling contant te maken op basis van de actuele marktrente. Hier is het verschil tussen reële waarde en verkrijgingsprijs als gevolg van de korte looptijd in het algemeen gering.

Derivaten

Het pensioenfonds maakt alleen gebruik van interest rate swaps. De door het pensioenfonds afgesloten interest rate swaps zijn derivatencontracten, waarin wordt overeengekomen om gedurende een vooraf vastgestelde periode rentestromen in dezelfde valuta te ruilen. Een variabele rente wordt geruild tegen een vaste rente.

Voor deze onderhandse contracten is de waardering tegen reële waarde gebaseerd op recente marktinformatie, als input voor een gehanteerd gangbaar waarderingsmodel (discounted cash flow model). De gehanteerde marktinformatie bestaat met name uit rentecurves, zoals verstrekt door ICAP, gebruikmakend van marktprijzen om 16:15 uur p.m. London Time.

Vorderingen

Vorderingen worden gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs onder aftrek van eventuele bijzondere waardeverminderingen, indien sprake is van oninbaarheid.

Liquide middelen

Liquide middelen worden opgenomen voor de nominale waarde.

Technische voorziening voor risico pensioenfonds

De technische voorziening wordt actuariael berekend en wordt vastgesteld op basis van de nominaal verworven pensioenrechten, voor zover zij onvoorwaardelijk zijn. Dit betekent dat de voorwaardelijke toekomstige toeslagen niet in de voorziening zijn begrepen, maar de per balansdatum door het bestuur vastgestelde toeslagen wel in de voorziening wordt opgenomen. Toekomstige kortingen worden in de technische voorziening verwerkt indien per balansdatum een onvoorwaardelijk bestuursbesluit daartoe is genomen of per balansdatum zekerheid bestaat dat na balansdatum een onvoorwaardelijk kortingsbesluit zal worden genomen, omdat er voor het bestuur geen discretie meer is om anders te besluiten. De pensioenverplichtingen worden contant gemaakt tegen de door DNB vastgestelde en gepubliceerde rentetermijnstructuur per balansdatum.

De voorziening met betrekking tot ouderdomspensioen, partnerpensioen en wezenpensioen is de contante waarde van de beste inschatting van de toekomstige uitgaande kasstromen die voortvloeien uit de tot balansdatum opgebouwde onvoorwaardelijke pensioenrechten. Daarin is

PENSIOENFONDS AFM in liquidatie

begrepen de toekomstige premievrije pensioenopbouw van arbeidsongeschikte deelnemers. Voor zieke deelnemers wordt een voorziening opgenomen ter grootte van tweemaal de risico-opslag in de jaarpremie.

Schulden

Schulden worden gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs, die in het algemeen overeenkomt met de nominale waarde.

Grondslagen voor de resultaatbepaling

Algemeen

De grondslagen voor resultaatbepaling vloeien voor het merendeel voort uit de voor de beleggingen en de technische voorziening voor risico pensioenfonds gehanteerde waarderingsgrondslagen. Voor een aantal posten worden de grondslagen voor resultaatbepaling hierna (nader) uiteengezet.

Presentatie beleggingsopbrengsten

Waardeveranderingen van participaties in beleggingsfondsen worden in de rekening van baten en lasten opgenomen onder indirecte beleggingsopbrengsten. Zij bestaan uit de directe en indirecte opbrengsten van de onderliggende beleggingen en de kosten van vermogensbeheer die ten laste van het beleggingsfonds komen. Door beleggingsfondsen uitgekeerde dividenden worden gepresenteerd onder directe beleggingsopbrengsten.

Waardeveranderingen beleggingen

Zowel de gerealiseerde als de ongerealiseerde waardeveranderingen, inclusief valutakoersverschillen, worden als opbrengst beleggingen direct in de rekening van baten en lasten opgenomen.

Premiebijdragen

Premies worden ten gunste van het resultaat gebracht in de periode waarin de daarmee samenhangende pensioenrechten worden opgebouwd. Extra premies worden verwerkt in de periode waarin aan de daarvoor overeengekomen voorwaarden wordt voldaan. Dit is de periode waarin de extra premie onvoorwaardelijk is geworden.

Pensioenuitkeringen

Pensioenuitkeringen worden in de rekening van baten en lasten opgenomen in de periode waarop zij betrekking hebben.

Mutatie technische voorziening voor risico pensioenfonds

Pensioenopbouw

De pensioenopbouw met betrekking tot ouderdomspensioen en partnerpensioen wordt toegerekend aan de periode waarin de opbouw van de pensioenrechten plaatsvindt.

De toekomstige premievrije pensioenopbouw van arbeidsongeschikte deelnemers wordt ten laste van het resultaat gebracht in de periode waarin de arbeidsongeschiktheid ontstaat.

PENSIOENFONDS AFM in liquidatie

Toeslagen

De toevoeging aan de technische voorziening uit hoofde van toeslagverlening wordt in de rekening van baten en lasten opgenomen in de periode waarin het bestuursbesluit wordt genomen.

Kortingen

De vrijval van de technische voorziening uit hoofde van korting van pensioenrechten en pensioenen wordt verwerkt in de periode waarin het bestuursbesluit wordt genomen of de (eerdere) periode waarin onvermijdelijk wordt dat het bestuur hiertoe moet besluiten.

Rentetoevoeging technische voorziening

De pensioenverplichtingen worden contant gemaakt tegen de door DNB vastgestelde en gepubliceerde rentetermijnstructuur per balansdatum. Aan de technische voorziening wordt rente toegevoegd op basis van de éénjaarsrente volgens deze rentetermijnstructuur primo verslagperiode.

Wijziging rekenrente

Het effect van de verandering van de rekenrente op de technische voorziening wordt ultimo verslagperiode in de rekening van baten en lasten opgenomen.

Onttrekking pensioenuitkeringen en pensioenuitvoeringskosten

De vrijval van de technische voorziening wordt ten gunste van de rekening van baten en lasten gebracht in de periode waarin de lasten bij de berekening van de voorziening waren voorzien.

Pensioenrechten waardeoverdrachten

De met waardeoverdrachten samenhangende toevoeging en onttrekking aan de technische voorziening worden in de rekening van baten en lasten opgenomen op het moment van overdracht van de pensioenverplichtingen.

Wijziging actuariële grondslagen

Het effect van wijzigingen in de actuariële grondslagen op de technische voorziening wordt ultimo verslagperiode in de rekening van baten en lasten opgenomen.

Herverzekeringen

Herverzekeringspremies en herverzekeringsuitkeringen worden in de rekening van baten en lasten opgenomen in de periode waarop zij betrekking hebben. Winst aandelen worden ultimo contractuele referentieperiode ten gunste van het resultaat gebracht.

Waardeoverdrachten

Waardeoverdrachten worden in de rekening van baten en lasten opgenomen op het moment van overdracht van de pensioenverplichtingen.

PENSIOENFONDS AFM in liquidatie

Grondslagen voor het kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht wordt opgesteld volgens de directe methode. Dit houdt in dat alle ontvangsten en uitgaven ook als zodanig worden gepresenteerd. Onderscheid wordt gemaakt tussen kasstromen uit pensioenactiviteiten en kasstromen uit beleggingsactiviteiten.

Onder liquide middelen worden verstaan banktegoeden die niet het karakter hebben van beleggingen.

PENSIOENFONDS AFM in liquidatie

Toelichting op de balans

(bedragen in duizenden euro's)

Activa

Beleggingen

De totale beleggingsportefeuille is op 1 januari 2018 economisch overgedragen aan de nieuwe pensioenuitvoerders. De juridische overdracht heeft in de daaropvolgende periode plaatsgevonden.

Ultimo 2018 bedraagt de totale beleggingsportefeuille derhalve nihil. Ultimo 2017 bedroeg deze EUR 193.936 duizend en was als volgt samengesteld:

	2018	2017
Vastgoed	-	10.160
Aandelen	-	56.754
Vastrentende waarden	-	114.267
Geldmarktbeleggingen	-	14.842
Derivaten activa	-	2.730
Derivaten passiva	-	-8.778
Totaal beleggingen	-	189.975
Af te wikkelen beleggingstransacties, per saldo	-	33
Vorderingen (schulden) uit hoofde van gestort (ontvangen) collateral	-	3.928
Totaal	0	193.936

Reële waarde beleggingen

De reële waarde van de beleggingen wordt vastgesteld op basis van directe marktnoteringen, wordt afgeleid van directe marktnoteringen of wordt benaderd door middel van waarderingmodellen en waarderingstechnieken.

PENSIOENFONDS AFM in liquidatie

	Directe markt- notering	Afgeleide markt- notering	Waarderings- modellen en -technieken	Totaal
2018				
Vastgoed	-	-	-	-
Aandelen	-	-	-	-
Vastrentende waarden	-	-	-	-
Geldmarktbeleggingen	-	-	-	-
Derivaten activa	-	-	-	-
Derivaten passiva	-	-	-	-
Totaal	-	-	-	-
2017				
Vastgoed	-	10.160	-	10.160
Aandelen	-	56.754	-	56.754
Vastrentende waarden	81.632	32.635	-	114.267
Geldmarktbeleggingen	29	14.813	-	14.842
Derivaten activa	-	2.730	-	2.730
Derivaten passiva	-	-8.778	-	-8.778
Totaal	81.661	108.314	-	189.975

PENSIOENFONDS AFM in liquidatie

1 Vastgoed

	2018	2017
Totaal	0	10.160

De portefeuille bestond ultimo 2017 volledig uit participaties in een niet-beursgenoteerd vastgoedfonds, dat voornamelijk belegt in beursgenoteerde vastgoedaandelen.

De samenstelling van de onderliggende portefeuille vastgoed per sector is als volgt:

	2018	2017
Winkels	-	2.318
Kantoren en bedrijfsruimten	-	2.412
Woningen	-	1.186
Overig	-	4.244
Totaal	0	10.160

De samenstelling naar regio is als volgt:

	2018	2017
Europa	-	1.812
Verenigde Staten en Canada	-	5.540
Pacific inclusief Japan	-	2.693
Overig	-	115
Totaal	0	10.160

Er zijn geen onderliggende beleggingen die meer dan 5% van de vastgoedportefeuille uitmaken.

De mutaties in de vastgoedbeleggingen zijn als volgt:

	2018	2017
Balanswaarde begin van het jaar	10.160	9.698
Aankopen	-	1.191
Verkopen	-	-515
Waardeveranderingen	-	-214
Overdracht	-10.160	-
Balanswaarde eind van het jaar	0	10.160

PENSIOENFONDS AFM in liquidatie

2 Aandelen

	2018	2017
Totaal	0	56.754

De portefeuille bestond ultimo 2017 uit participaties in twee niet-beursgenoteerde aandelenfondsen, die beleggen in beursgenoteerde aandelen. De onderliggende aandelenportefeuille kan als volgt worden gespecificeerd per sector:

	2018	2017
Financiële instellingen	-	10.883
Informatietechnologie	-	9.598
Energie	-	3.641
Telecommunicatie	-	1.816
Consument cyclisch	-	7.016
Consument defensief	-	9.483
Industrie	-	5.278
Basismaterialen	-	3.218
Gezondheidszorg	-	782
Nutsbedrijven	-	1.604
Overig	-	3.435
Totaal	0	56.754

De samenstelling van de totale portefeuille naar regio is als volgt:

	2018	2017
Europa	-	11.447
Verenigde Staten en Canada	-	29.392
Pacific inclusief Japan	-	8.714
Opkomende markten	-	7.201
Totaal	0	56.754

Er zijn geen onderliggende beleggingen die meer dan 5% van de totale aandelenportefeuille uitmaken.

PENSIOENFONDS AFM in liquidatie

De mutaties in de aandelenbeleggingen zijn als volgt:

	2018	2017
Balanswaarde begin van het jaar	56.754	52.975
Aankopen	-	3.159
Verkopen	-	-4.920
Waardeveranderingen	-	5.540
Overdracht	-56.754	-
Balanswaarde eind van het jaar	0	56.754

3 Vastrentende waarden

	2018	2017
Obligaties	-	81.632
Obligatiefondsen	-	32.635
Totaal	0	114.267

De rechtstreekse portefeuille obligaties bestond ultimo 2017 uit langlopende staatsobligaties van landen met een AAA-rating of een AA-rating die deel uit maken van de EMU.

De obligatiefondsen betreffen twee niet-beursgenoteerde beleggingsfondsen, waarvan één wereldwijd belegt in beursgenoteerde investment grade ondernemingsobligaties. Het andere obligatiefonds belegt wereldwijd in meer risicovolle beursgenoteerde high yield obligaties.

De resterende looptijd gebaseerd op de contractuele aflossingsdata is als volgt:

	2018	2017
Korter dan 1 jaar	-	-
Vanaf 1 jaar tot 5 jaar	-	7.855
Vanaf 5 jaar tot 10 jaar	-	17.635
Vanaf 10 jaar tot 20 jaar	-	8.098
Vanaf 20 jaar tot 30 jaar	-	66.092
Vanaf 30 jaar tot 40 jaar	-	7.458
Langer dan 40 jaar	-	7.129
Totaal	-	114.267

PENSIOENFONDS AFM in liquidatie

De kredietwaardigheid van de totale portefeuille kan als volgt worden weergegeven:

	2018	2017
AAA-rating	-	51.299
AA-rating	-	32.591
A-rating	-	6.757
BBB-rating	-	11.128
Lagere rating dan BBB	-	9.129
Geen rating	-	3.363
Totaal	0	114.267

De obligaties (inclusief de onderliggende obligaties van de beleggingsfondsen) hebben een vaste rente.

De samenstelling van de totale portefeuille naar regio is als volgt:

	2018	2017
Europa	-	91.056
Verenigde Staten en Canada	-	20.291
Pacific inclusief Japan	-	2.014
Overig	-	906
Totaal	0	114.267

De volgende obligaties maken meer dan 5% uit van de totale portefeuille vastrentende waarden:

	2018	2017
Staatsobligaties Frankrijk	-	31.086
Staatsobligaties Duitsland	-	26.271
Staatsobligaties Nederland	-	24.275
Totaal	0	81.632

Dit betreft de gehele rechtstreekse portefeuille obligaties, die ultimo 2017 ongeveer 71% van de totale vastrentende waarden uitmaakt.

PENSIOENFONDS AFM in liquidatie

De mutaties in de portefeuille vastrentende waarden zijn als volgt:

	2018	2017
Balanswaarde begin van het jaar	114.267	113.431
Aankopen	-	4.540
Verkopen	-	-1.839
Waardeveranderingen	-	-1.864
Verandering lopende rente	-	-1
Overdracht	-114.267	-
Balanswaarde eind van het jaar	0	114.267

4 Geldmarktbeleggingen

	2018	2017
Geldmarktfondsen	-	14.813
Banktegoeden in rekening-courant	-	29
Totaal	0	14.842

Er zijn geen (onderliggende) beleggingen die meer dan 5% van de totale geldmarktbeleggingen uitmaken.

De mutaties in de geldmarktbeleggingen zijn als volgt:

	2018	2017
Balanswaarde begin van het jaar	14.842	12.232
Aankopen	-	25.374
Verkopen	-	-22.771
Mutatie banktegoeden in rekening-courant	-	7
Overdracht	-14.842	-
Balanswaarde eind van het jaar	0	14.842

PENSIOENFONDS AFM in liquidatie

5 Derivaten

Derivaten met een positieve reële waarde zijn als een actiefpost in de balans opgenomen en derivaten met een negatieve reële waarde zijn onder de verplichtingen opgenomen.

	2018	2017
Derivaten activa	-	2.730
Derivaten passiva	-	-8.778
Saldo	0	-6.048

Dit betreft ultimo 2017 een portefeuille rentederivaten die volledig bestaat uit interest rate swaps. De interest rate swaps zijn onderhandse contracten.

Het volgende overzicht geeft inzicht in de portefeuille interest rate swaps per balansdatum:

	Contract- omvang	2018 Markt- waarde	Contract- omvang	2017 Markt- waarde
Gekocht	-	-	86.006	-7.487
Verkocht	-	-	-31.483	1.439

Als gekocht aangeduide interest rate swaps zijn zogenoemde receiver swaps, waarbij een vaste rente wordt ontvangen en een variabele rente wordt betaald. Als verkocht aangeduide interest rate swaps zijn zogenoemde payer swaps, waarbij een variabele rente wordt ontvangen en een vaste rente wordt betaald.

Door middel van de portefeuille interest rate swaps wordt het rentemismatchrisico gedeeltelijk afgedekt.

PENSIOENFONDS AFM in liquidatie

De portefeuille interest rate swaps is als volgt samengesteld naar resterende looptijden:

	Receiver swaps		Payer swaps		Netto positie	
	Contract- omvang	Markt- waarde	Contract- omvang	Markt- waarde	Contract- omvang	Markt- waarde
2018						
Korter dan 5 jaar	-	-	-	-	-	-
Vanaf 5 jaar tot 10 jaar	-	-	-	-	-	-
Vanaf 10 jaar tot 20 jaar	-	-	-	-	-	-
Vanaf 20 jaar tot 30 jaar	-	-	-	-	-	-
Vanaf 30 jaar tot 40 jaar	-	-	-	-	-	-
Langer dan 40 jaar	-	-	-	-	-	-
Totaal	0	0	0	0	0	0
2017						
Korter dan 5 jaar	-	-	-	-	-	-
Vanaf 5 jaar tot 10 jaar	-	-	-	-	-	-
Vanaf 10 jaar tot 20 jaar	2.680	-150	-9.983	283	-7.303	133
Vanaf 20 jaar tot 30 jaar	23.689	-657	-21.500	1.156	2.189	499
Vanaf 30 jaar tot 40 jaar	28.037	-2.087	-	-	28.037	-2.087
Langer dan 40 jaar	31.600	-4.593	-	-	31.600	-4.593
Totaal	86.006	-7.487	-31.483	1.439	54.523	-6.048

De volgende tegenpartijen maakten in 2017 meer dan 5% uit van de totale positieve reële waarde:

	2017
Credit Suisse	1.249
Royal Bank of Scotland	1.365
Goldman Sachs	101
Totaal	2.715

Dit betreft nagenoeg de gehele portefeuille interest rate swaps met een positieve reële waarde.

In verband met de negatieve reële waarde van de derivatencontracten was in 2017 zekerheid verstrekt in de vorm van cash collateral tot een bedrag van totaal EUR 3.928 duizend.

PENSIOENFONDS AFM in liquidatie

De mutaties in de portefeuille rentederivaten (interest rate swaps) zijn als volgt:

	2018	2017
Balanswaarde begin van het jaar	-6.048	-775
Verkopen en afwikkeling, per saldo	-	-24
Waardeveranderingen	-	-5.376
Verandering lopende rente	-	127
Overdracht	6.048	-
Balanswaarde eind van het jaar	0	-6.048

6 Vorderingen en overlopende activa pensioenen

	2018	2017
Werkgever	29	131
Herverzekeraar	-	45
Overige vorderingen en overlopende activa	7	-
Totaal	36	176

De vorderingen hebben een resterende looptijd korter dan een jaar.

7 Vorderingen en overlopende activa beleggingen

	2018	2017
Vorderingen uit hoofde van gestort collateral	-	3.928
Af te wikkelen beleggingstransacties	-	33
Totaal	-	3.961

De vorderingen hebben een resterende looptijd korter dan een jaar.

PENSIOENFONDS AFM in liquidatie

8 Liquide middelen

Liquide middelen worden onderscheiden van banktegoeden die het karakter hebben van beleggingen of direct beschikbaar zijn om te worden belegd. Deze posten zijn begrepen in vastrentende waarden.

	2018	2017
Banktegoeden in rekening-courant	24	497
Totaal	24	497

De liquide middelen zijn vrij opeisbaar.

PENSIOENFONDS AFM in liquidatie

Passiva

9 Stichtingskapitaal en reserves

	Bestemmings -reserve	Overige reserves	Totaal
2018			
Stand begin van het jaar	600	1.267	1.867
Resultaat	-600	-1.267	-1.867
Stand eind van het jaar	0	0	0
2017			
Stand begin van het jaar	861	-1.820	-959
Resultaat	-261	3.087	2.826
Stand eind van het jaar	600	1.267	1.867

Het eigen vermogen (stichtingskapitaal en reserves) is het overblijvend belang in de activa van het pensioenfonds na aftrek van alle verplichtingen (inclusief de technische voorziening). Het eigen vermogen van het pensioenfonds is overgedragen aan De Nationale APF.

Het stichtingskapitaal bedraagt nihil.

De bestemmingsreserve betreft het zogenoemde premie- en indexatiedepot. Het positieve verschil tussen de door de werkgever verschuldigde premie van 25% van de som van de pensioengevende salarissen en de door het pensioenfonds te hanteren premie ten behoeve van de inkoop van de nagestreefde pensioenopbouw (de hoogste van de gehanteerde gedempte kostendekkende premie en de gehanteerde ongedempte kostendekkende premie verhoogd met een solvabiliteitsopslag van 5%) wordt toegevoegd aan het premie- en indexatiedepot.

Door de collectieve waardeoverdrachten per 1 januari 2018 kent het pensioenfonds ultimo 2018 geen (minimum) vereist eigen vermogen en nominale dekkingsgraad meer. Als gevolg van de collectieve waardeoverdrachten is in 2018 geen geactualiseerd herstelplan bij DNB ingediend.

PENSIOENFONDS AFM in liquidatie

10 Technische voorziening voor risico pensioenfonds

De belangrijkste, bij de bepaling van de technische voorziening ultimo 2017, gehanteerde actuariële grondslagen en veronderstellingen zijn:

- rekenrente volgens actuele rentetermijnstructuur DNB;
- levensverwachting volgens prognosetafels AG 2016 met inkomens- en leeftijdsafhankelijke correctiefactoren volgens model Mercer 2016 inkomensklasse hoog;
- gehuwdheidsfrequentie actieve en gewezen deelnemers conform overlevingstafels AG 1980-1985 en gehuwdheidsfrequentie pensioengerechtigden volgens bepaald partnersysteem;
- verschil leeftijd man en vrouw drie jaar-;
- administratie- en excassokosten 2,0% van de technische voorziening.

De voor de berekening van de technische voorziening gehanteerde rentetermijnstructuur DNB betreft voor looptijden tot en met 20 jaar de marktrente op de interbancaire swapmarkt. Voor looptijden langer dan 20 jaar wordt de swapcurve per balansdatum aangepast door de onderliggende éénjaarsforwardrente te extrapoleren naar een lange termijn verwacht renteniveau, de zogenoemde ultimate forward rate (UFR). De UFR wordt vastgesteld als 120-maands voortschrijdend gemiddelde van de werkelijke 1-jaar 20-jaarsforwardrentes. In de door DNB gevolgde methodiek beweegt de rente vanaf 21 jaar geleidelijk in de richting van de UFR, doordat de forwardrente wordt gemiddeld met de UFR. De UFR bedraagt ultimo 2017 2,6%.

De technische voorziening is als volgt samengesteld per categorie deelnemers:

		2018		2017
	Aantal	Bedrag	Aantal	Bedrag
Actieve deelnemers	-	-	640	97.922
Arbeidsongeschikte deelnemers	-	-	6	2.407
Gewezen deelnemers	-	-	536	63.828
Ingegaan ouderdomspensioen	-	-	39	18.190
Ingegaan partnerpensioen	-	-	10	6.097
Ingegaan wezenpensioen	-	-	5	137
Totaal pensioenuitkeringen	-	-	1.236	188.581
Administratiekosten en excassokosten	-	-	-	3.748
Totaal	-	0	1.236	192.329

PENSIOENFONDS AFM in liquidatie

De technische voorziening met betrekking tot arbeidsongeschikte deelnemers bestaat uit:

	2018	2017
Opgebouwde pensioenrechten	-	1.398
Toekomstige premievrije opbouw pensioenrechten	-	1.009
Totaal	-	2.407

De waarde van de technische voorziening naar resterende looptijd is als volgt:

	2018	2017
Korter dan 1 jaar	-	1.160
Vanaf 1 jaar tot 5 jaar	-	4.548
Vanaf 5 jaar tot 10 jaar	-	8.471
Vanaf 10 jaar tot 20 jaar	-	32.155
Vanaf 20 jaar tot 30 jaar	-	56.108
Vanaf 30 jaar tot 40 jaar	-	50.821
Langer dan 40 jaar	-	39.066
Totaal	0	192.329

De mutaties in de voorziening zijn als volgt:

	2018	2017
Stand begin van het jaar	192.329	185.334
Toeslagverlening	-	1.426
Pensioenopbouw actieve deelnemers	-	9.824
Inkomende individuele waardeoverdrachten	-	117
Uitgaande individuele waardeoverdrachten	-	-686
Rentetoevoeging	-	-362
Wijziging rekenrente	-	-2.898
Onttrekking voor pensioenuitkeringen en pensioenuitvoeringskosten	-	-1.190
Overige mutaties	812	764
Uitgaande collectieve waardeoverdrachten	-193.141	-
Stand eind van het jaar	0	192.329

PENSIOENFONDS AFM in liquidatie

11 Schulden en overlopende passiva pensioenen

	2018	2017
Pensioenuitkeringen	-	3
Belastingen en premies sociale verzekeringen	-	38
Crediteuren	25	153
Overlopende passiva	35	23
Totaal	60	217

De schulden hebben een resterende looptijd korter dan een jaar.

12 Schulden en overlopende passiva beleggingen

	2018	2017
Schulden uit hoofde van ontvangen collateral	-	-
Af te wikkelen beleggingstransacties	-	-
Crediteuren	-	7
Overlopende passiva	-	189
Totaal	-	196

De schulden hebben een resterende looptijd korter dan een jaar.

Niet in de balans opgenomen activa en verplichtingen

Het pensioenfonds heeft ultimo 2018 geen activa en verplichtingen die niet in de balans zijn opgenomen.

Risicobeheer

Het belangrijkste risico van het pensioenfonds was het solvabiliteitsrisico. Dit is het risico dat het pensioenfonds op lange termijn de pensioenverplichtingen niet kan nakomen. De solvabiliteit wordt gemeten aan de hand van het verschil tussen het aanwezig eigen vermogen en het vereist eigen vermogen. Daarnaast wordt de dekkingsgraad als solvabiliteitsratio gehanteerd. De dekkingsgraad is de verhouding tussen de nettoactiva en de technische voorziening.

Als gevolg van de collectieve waardeoverdrachten per 1 januari 2018 heeft het pensioenfonds geen eigen vermogen en geen technische voorziening meer en kan de solvabiliteit en dekkingsgraad niet meer worden berekend.

PENSIOENFONDS AFM in liquidatie

Toelichting op de rekening van baten en lasten

(bedragen in duizenden euro's)

Baten

13 Premiebijdragen voor risico pensioenfonds

	2018	2017
Reglementaire premie	-	10.998
Toeslagkoopsom	-	1.500
Totaal	0	12.498

De jaarlijks door de werkgever aan het pensioenfonds verschuldigde feitelijke premie was tot 1 januari 2018 gelijk aan 25% van de som van de pensioengevende salarissen van alle deelnemers per begin van het jaar waarop de premie betrekking heeft, zonder rekening te houden met het fiscale maximum. Per 1 januari 2018 voert het pensioenfonds geen pensioenregelingen meer uit en is de werkgever geen feitelijke premie meer verschuldigd aan pensioenfonds. Vanaf 1 januari 2018 kent het pensioenfonds ook geen kostendeekkende premie in de zin van artikel 128 lid 1 van de Pensioenwet (2017: EUR 13.734 duizend) en gedempte kostendeekkende premie in de zin van artikel 128 lid 2 van de Pensioenwet (2017: EUR 11.365 duizend) meer.

In aanvulling op de hiervoor genoemde premie van 25% van de som van de pensioengevende salarissen, was de werkgever jaarlijks ten behoeve van de overgangsmaatregel met betrekking tot de toeslagverlening voor een deel van de actieve deelnemers, een additionele premie voor deze onvoorwaardelijke toeslagverlening verschuldigd. De extra premie bedroeg voor 2017 EUR 1.500 duizend.

14 Beleggingsresultaten voor risico pensioenfonds

Doordat de economische eigendom van de beleggingen per 1 januari 2018 zijn overgedragen aan de nieuwe pensioenuitvoerders heeft het pensioenfonds in 2018 geen beleggingsresultaten behaald. De kosten van vermogensbeheer die betrekking hebben op de periode 1 januari 2018 tot moment van juridische overdracht en die aan het pensioenfonds in rekening zijn gebracht bedragen totaal EUR 31 duizend. Deze kosten heeft het pensioenfonds verrekend met De Nationale APF.

PENSIOENFONDS AFM in liquidatie

De beleggingsresultaten 2017 kunnen als volgt worden weergegeven:

	Direct	Indirect	Kosten	Totaal
2017				
Vastgoed	-	-214	-	-214
Aandelen	-	5.540	-	5.540
Vastrentende waarden	2.010	-1.864	-	146
Geldmarktbeleggingen	-54	-	-	-54
Rentederivaten	760	-5.376	-	-4.616
	2.716	-1.914	-	802
Niet aan assetcategorieën toegerekende kosten			-1.053	-1.053
Totaal	2.716	-1.914	-1.053	-251

De directe beleggingsopbrengsten betreffen rente en door beleggingsfondsen uitgekeerd dividend.

De indirecte beleggingsopbrengsten betreffen waardeveranderingen inclusief valutakoersverschillen.

De hiervoor weergegeven kosten van vermogensbeheer zijn de rechtstreeks aan het pensioenfonds in rekening gebrachte kosten.

De niet rechtstreeks aan het pensioenfonds in rekening gebrachte kosten zijn onderdeel van de waardeveranderingen van de beleggingen.

15 Overige baten

	2018	2017
Vergoeding kosten door werkgever	480	295
Vergoeding kosten door De Nationale APF	7	-
Totaal	487	295

Vanaf 1 januari 2018 worden de kosten van het pensioenfonds vergoed door de werkgever. De vergoeding van De Nationale APF heeft betrekking op kosten die zijn gemaakt in verband met werkzaamheden die op verzoek van De Nationale APF zijn uitgevoerd.

De vergoeding over 2017 van EUR 295 duizend had betrekking op met name de kosten die zijn gemaakt in verband met de toekomstige pensioenuitvoering (nieuwe pensioenuitvoerder en collectieve waardeoverdracht) en de harmonisatie van de pensioenrichtleeftijden.

PENSIOENFONDS AFM in liquidatie

Lasten

16 Pensioenuitkeringen

	2018	2017
Ouderdomspensioen	-	893
Partnerpensioen	-	241
Wezenpensioen	-	15
Totaal periodieke pensioenuitkeringen	-	1.149
Afkopen pensioenen	-	5
Totaal	0	1.154

17 Pensioenuitvoeringskosten

Dit betreft de kosten met betrekking tot de uitvoering van de pensioenregeling. De kosten van vermogensbeheer zijn hierin niet begrepen. De kosten van bestuur en financieel beheer worden toegerekend aan pensioenuitvoering en vermogensbeheer.

	2018	2017
Kosten pensioenuitvoering	-	258
Kosten bestuursondersteuning	109	113
Advies- en controlekosten	220	535
Overige kosten	152	82
Totaal vóór toerekening aan vermogensbeheer	481	988
Toegerekend aan vermogensbeheer	-	-233
Totaal	481	755

De advieskosten zijn met name gemaakt in verband met de overdracht naar de nieuwe pensioenuitvoerders. De toename van overige kosten wordt mede veroorzaakt door de kosten voor de financiële administratie. In 2017 waren deze kosten onderdeel van kosten pensioenuitvoering. Uitvoeringskosten ter grootte van EUR 7 duizend zijn door De Nationale APF vergoed. De uitvoeringskosten zijn door de werkgever vergoed.

PENSIOENFONDS AFM in liquidatie

18 Pensioenopbouw

Onder pensioenopbouw is opgenomen de actuarieel berekende waarde van de diensttijdopbouw. Dit is het effect op de technische voorziening van de in het verslagjaar opgebouwde nominale rechten ouderdomspensioen en partnerpensioen. De pensioenopbouw wordt berekend op basis van de rentetermijnstructuur DNB primo verslagjaar.

	2018	2017
Pensioenopbouw actieve deelnemers	-	9.637
Toekomstige pensioenuitvoeringskosten	-	187
Totaal	-	9.824

19 Toeslagverlening

	2018	2017
Toeslagverlening actieve deelnemers	-	1.426
Totaal	-	1.426

20 Rentetoevoeging technische voorziening

De pensioenverplichtingen worden contant gemaakt tegen de rentetermijnstructuur DNB per balansdatum. Aan de technische voorziening wordt rente toegevoegd op basis van de éénjaarsrente volgens deze rentetermijnstructuur primo verslagperiode.

	2018	2017
Totaal	-	-362

PENSIOENFONDS AFM in liquidatie

21 Wijziging rekenrente

De waarde van de pensioenverplichtingen verandert onder invloed van veranderingen in de rekenrente.

	2018	2017
Totaal	-	2.898

22 Onttrekking pensioenuitkeringen en pensioenuitvoeringskosten

Toekomstige pensioenuitkeringen en pensioenuitvoeringskosten (in het bijzonder excassokosten) worden vooraf actuariael berekend en opgenomen in de technische voorziening. De hieronder opgenomen afname van de voorziening betreft het bedrag dat vrijkomt ten behoeve van de financiering van de pensioenen en kosten van de verslagperiode.

	2018	2017
Onttrekking pensioenuitkeringen	-	1.167
Onttrekking pensioenuitvoeringskosten	-	23
Totaal	-	1.190

23 Pensioenrechten individuele waardeoverdrachten

Hieronder zijn opgenomen de toevoeging aan de technische voorziening uit hoofde van pensioenrechten met betrekking tot inkomende waardeoverdrachten en de onttrekking aan de technische voorziening uit hoofde van pensioenrechten met betrekking tot uitgaande waardeoverdrachten.

	2018	2017
Pensioenrechten inkomende waardeoverdrachten	-	-117
Pensioenrechten uitgaande waardeoverdrachten	-	686
Saldo	-	569

PENSIOENFONDS AFM in liquidatie

24 Pensioenrechten collectieve waardeoverdrachten

Hieronder zijn opgenomen de onttrekking aan de technische voorziening uit hoofde van pensioenrechten met betrekking tot uitgaande collectieve waardeoverdrachten.

	2018	2017
Totaal	193.141	-

25 Overige mutaties technische voorziening

	2018	2017
Actuariële resultaten	-	60
Harmonisatie	-	-719
Overig	-812	-105
Totaal	-812	-764

Ten behoeve van de collectieve waardeoverdracht naar De Nationale APF is de technische voorziening berekend op basis van een gewijzigde inschatting van ervaringssterfte en partnerfrequenties waardoor deze aansluit bij de door De Nationale APF berekende technische voorziening. Als gevolg hiervan is een bedrag van EUR 812 duizend aan de technische voorziening toegevoegd.

De toevoegingen aan de technische voorziening in 2017 waren het gevolg van de harmonisatie van de pensioenrichtleeftijden naar 68 jaar en een verhoging van de opgebouwde prepensioenkapitalen.

26 Herverzekeringen

	2018	2017
Premies herverzekering	-	-231
Winstdeling herverzekering	-	45
Totaal	-	-186

PENSIOENFONDS AFM in liquidatie

27 Individuele waardeoverdrachten

Hieronder is opgenomen het saldo van inkomende bedragen uit hoofde van overgenomen pensioenverplichtingen en uitgaande bedragen uit hoofde van overgedragen pensioenverplichtingen.

	2018	2017
Inkomende waardeoverdrachten	-	83
Uitgaande waardeoverdrachten	-	-709
Saldo	-	-626

28 Uitgaande collectieve waardeoverdrachten

Hieronder is opgenomen het saldo van uitgaande bedragen uit hoofde van overgedragen pensioenverplichtingen.

	2018	2017
Totaal	-194.202	-

PENSIOENFONDS AFM in liquidatie

Overige informatie

Verbonden partijen

De werkgever, de vereffenaars en de leden van het verantwoordingsorgaan worden aangemerkt als verbonden partijen.

Tussen het pensioenfonds en de werkgever is een uitvoeringsovereenkomst inzake de financiering en de uitvoering van de pensioenregeling gesloten. De werkgever heeft deze overeenkomst per 1 januari 2018 opgezegd.

Een deel van de kosten van de uitvoering van de pensioenregeling komt voor rekening van de werkgever. De door de werkgever gedragen kosten, exclusief de aan het pensioenfonds vergoede kosten die in deze jaarekening zijn verwerkt, bedragen EUR 72 duizend (2017: EUR 129 duizend).

Het pensioenfonds heeft geen leningen verstrekt aan vereffenaars of leden van het verantwoordingsorgaan en heeft ook anderszins geen vorderingen op hen.

De voorzitter van het college van vereffenaars is benoemd op voordracht van de werkgever. De overige bestuursleden en de leden van het verantwoordingsorgaan zijn of waren in dienst van de werkgever. Inzake de beloning van bestuurders wordt verwezen naar de paragraaf Bezoldiging bestuurders hierna.

Medewerkers

Het pensioenfonds heeft geen personeel in dienst.

Bezoldiging bestuurders

Twee vereffenaars ontvangen een honorarium van het pensioenfonds. Het totaal van de honoraria over 2018 bedraagt EUR 90 duizend (2017: EUR 116 duizend). De overige vereffenaars van het pensioenfonds ontvangen geen bezoldiging. Zij zijn in loondienst bij de werkgever en hebben een gedeeltelijke vrijstelling van hun hoofdfunctie in verband met hun bestuursfunctie bij het pensioenfonds.

Honorarium accountant

De aan het verslagjaar toegerekende accountantshonoraria zoals bedoeld in artikel 382a Titel 9, Boek 2 BW bedragen totaal EUR 15 duizend (2017: EUR 34 duizend) en hebben volledig betrekking op de controle van de jaarrekening en de jaarstaten DNB..

Belastingen

Het pensioenfonds is op grond van de aard van de activiteiten vrijgesteld van belastingheffing voor de vennootschapsbelasting.

De activiteiten van het pensioenfonds zijn niet onderworpen aan de heffing van omzetbelasting (btw). Om deze reden heeft het pensioenfonds geen recht op aftrek van voorbelasting op kosten.

PENSIOENFONDS AFM in liquidatie

Toezichthouder

Het pensioenfonds is in gevolge artikel 102 van de Pensioenwet op 14 november 2013 aangemeld bij DNB en is per 1 januari 2014 ingeschreven in het door DNB beheerde register van pensioenfonds. Met ingang van 1 januari 2014 valt het pensioenfonds onder het prudentieel en materieel toezicht van DNB en onder het gedragstoezicht van Autoriteit Financiële Markten (AFM), zoals geregeld in de Pensioenwet.

Er is geen sprake van door DNB of AFM genomen corrigerende maatregelen ingevolge artikel 96 van de Pensioenwet.

Bestemming van het resultaat

In de statuten is geen bepaling opgenomen over de wijze waarop het resultaat moet worden verdeeld. Het resultaat wordt jaarlijks geheel ten gunste dan wel ten laste van de reserves gebracht.

Gebeurtenissen na balansdatum

Ontheffing indienen kwartaalrapportage

DNB heeft op 7 januari 2019 het pensioenfonds ontheffing verleend voor de indiening van de kwartaalstaten vanaf het eerste kwartaal 2019.

Verantwoordingsorgaan

Conform het rooster van aftreden zijn op 13 januari 2019 twee leden van het verantwoordingsorgaan afgetreden. De ontstane vacatures worden, gegeven de situatie van het pensioenfonds, niet ingevuld.

Afstemming gewezen deelnemer

Naar aanleiding van de uitgevoerde collectieve waardeoverdrachten heeft het pensioenfonds in 2019 nog met een gewezen deelnemer gecommuniceerd.

Amsterdam, 13 mei 2019

College van vereffenaars

Overige gegevens

PENSIOENFONDS AFM in liquidatie

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

A. Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening 2018

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2018 van Stichting Pensioenfonds Autoriteit Financiële Markten in liquidatie te Amsterdam gecontroleerd.

Naar ons oordeel geeft de in dit jaarverslag opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van Stichting Pensioenfonds Autoriteit Financiële Markten in liquidatie per 31 december 2018 en van het resultaat over 2018 in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 BW.

De jaarrekening bestaat uit:

1. de balans per 31 december 2018;
2. de rekening van baten en lasten over 2018;
3. het kasstroomoverzicht; en
4. de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van Stichting Pensioenfonds Autoriteit Financiële Markten in liquidatie zoals vereist in de Wet toezicht accountantsorganisaties (Wta), de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Entiteit is in liquidatie

Wij vestigen de aandacht op de op pagina 27 opgenomen toelichting inzake continuïteit waarin is toegelicht dat de stichting in liquidatie is en de jaarrekening is opgesteld op basis van de continuïteitsveronderstelling gezien het feit dat de vereffenaars geen liquiditeitstekort verwachten. Ons oordeel is niet aangepast als gevolg van deze aangelegenheid.

PENSIOENFONDS AFM in liquidatie

B. Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen andere informatie

Naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, omvat het jaarverslag andere informatie, die bestaat uit:

- samenvatting;
- kerncijfers;
- algemeen;
- bestuursverslag;
- verslag van het verantwoordingsorgaan;
- overige gegevens;
- bijlage.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie:

- met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat;
- alle informatie bevat die op grond van Titel 9 Boek 2 BW vereist is.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in Titel 9 Boek 2 BW en de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

De vereffenaars zijn verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het bestuursverslag en de overige gegevens in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 BW.

C. Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van de vereffenaars voor de jaarrekening

De vereffenaars zijn verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 BW. In dit kader zijn de vereffenaars verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die de vereffenaars noodzakelijk achten om het opmaken van de jaarrekening mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moeten de vereffenaars afwegen of de onderneming in staat is om haar werkzaamheden in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemd verslaggevingsstelsel moeten de vereffenaars de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij de vereffenaars het voornemen hebben om de stichting te liquideren of de bedrijfsactiviteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief

PENSIOENFONDS AFM in liquidatie

is.

De vereffenaars moeten gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de onderneming haar bedrijfsactiviteiten in continuïteit kan voortzetten, toelichten in de jaarrekening.

De vereffenaars zijn verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de stichting.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de stichting;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door de vereffenaars en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- het vaststellen dat de door de vereffenaars gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er

PENSIOENFONDS AFM in liquidatie

gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gereede twijfel zou kunnen bestaan of de stichting haar bedrijfsactiviteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaaf zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen.

- Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een stichting haar continuïteit niet langer kan handhaven;
- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen; en
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen.

Wij communiceren met de vereffenaars onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Den Haag, 13 mei 2019

Baker Tilly (Netherlands) N.V.

drs. R. Buitenhuis RA

Bijlage

Functies en nevenfuncties van bestuur en organen naar de situatie per 31 december 2018

In dit overzicht zijn van de verbonden personen de betaalde en onbetaalde functies weergegeven bij bedrijven en instellingen, waarmee het pensioenfonds zakelijke contacten onderhoudt, conform artikel 5 lid 4 van de gedragscode. Indien een persoon uit hoofde van zijn hoofdfunctie door het bestuur formeel is benoemd c.q. voorgedragen, en indien daarbij volledig duidelijk is op grond waarvan de verbonden persoon deze functie namens het pensioenfonds vervult, geldt deze hoofdfunctie als zijn of haar beroep en niet als nevenfunctie, gezien vanuit het pensioenfonds.

Voor dit overzicht dienen drie afwegingen te worden onderscheiden, te weten:

1. Is hier sprake van een nevenfunctie bij een bedrijf of instelling, waarmee het pensioenfonds zakelijke contacten onderhoudt? Zo ja, dan de functie als nevenfunctie vermelden; zo nee, dan niet vermelden.
2. Is hier sprake van een nevenfunctie die kan leiden tot vermenging van privébelangen met betrekking tot bijvoorbeeld voorkennis of privétransacties? Zo ja, dan mag deze nevenfunctie niet worden goedgekeurd of moeten mitigerende maatregelen worden getroffen.
3. Als een persoon uit hoofde van zijn beroep (= hoofdfunctie) door het bestuur formeel is benoemd c.q. voorgedragen en als daarbij volledig duidelijk is op grond waarvan de persoon zijn of haar functie bij het pensioenfonds vervult, dan is geen sprake van een nevenfunctie als onder punt 1 hierboven beschreven.

Bestuur

De heer drs. S. Baars

Beroep: Senior Partner Montae Advies B.V.

Nevenfunctie: lid Belanghebbendenorgaan kring K (AFM) bij De Nationale APF

De heer prof. dr. J. Koelewijn

Beroep: Zelfstandig adviseur

Nevenfunctie: lid Belanghebbendenorgaan kring K (AFM) bij De Nationale APF

Mevrouw prof. dr. G.C.M. Majoor RA

Beroep: Specialist Accountantscontrole AFM

Nevenfunctie: lid Belanghebbendenorgaan kring K (AFM) bij De Nationale APF

De heer mr. A.P.F. Voogd CPE

Beroep: Toezichthouder Lenen, Sparen & Retailbeleggen AFM

Nevenfunctie: lid Belanghebbendenorgaan kring K (AFM) bij De Nationale APF

De heer drs. J.M. Wouterson RA

Beroep: Senior Toezichthouder Kwaliteit Accountantscontrole & Verslaggeving AFM

Nevenfunctie: n.v.t.

PENSIOENFONDS AFM in liquidatie

Manager Pensioenfonds AFM

De heer drs. W.A.C.M. Koch RA
Beroep: management consultant
Nevenfunctie: n.v.t.

Verantwoordingsorgaan

De heer mr. drs. H.F.W. Bruggeman MBA
Beroep: Directeur Dutch Advisory Committee Securities Industry
Nevenfunctie: lid Belanghebbendenorgaan kring K (AFM) bij De Nationale APF

Mevrouw E.M. Ferf MSc

Beroep: Toezichthouder Lenen, Sparen & Retailbeleggen AFM
Nevenfunctie: n.v.t.

De heer drs. P.W. van Gerwen

Beroep: Hoofd/Commissaris Handelsbesluiten Efficiënte Kapitaalmarkten AFM
Nevenfunctie: n.v.t.

De heer drs. J.P.J. Wensveen

Beroep: Manager Strategie, Beleid en Internationale Zaken AFM
Nevenfunctie: n.v.t.

Mevrouw mr. S.J.G. Janssen

Beroep: Manager AFM
Nevenfunctie: n.v.t.

De heer mr. drs. P.A.W. Mulder

Beroep: pensioengerechtigde
Nevenfunctie: n.v.t.

Colofon

Stichting Pensioenfonds Autoriteit Financiële Markten in liquidatie

Bezoekadres: Vijzelgracht 50, 1017 HS Amsterdam

Postadres: Postbus 123, 1180 AC Amstelveen

E-mailadres bestuur: bestuur@pensioenfondsafm.nl

www.pensioenfondsafm.nl